358

145

MONSPELIENSI

FACULTATI LUDOVICEÆ.

Prima debemus Patriæ, ait Seneca. Atqui vera ac genuina Medici Patria est ea Schola in quâ à doctissimis ac perpetuâ colendis gratitudine Professoribus Scientiam excepit Iatricam, fuitque Medicinæ formatus. Itaque

Quæ benefecisti mihi servo recondita mente,
Accipe quas fundo pleno de pectore grates.

13 janv. 1789

Humillimus & obsequentissimus servus ac exul
discipulus Honoratus VRIGNAUD,
Bacc. Med. Parisiensis.

Avia Pieridum peragro loca nullius ante
Trita solo. Juvat integros accedere fsntes
Atque haurire. Juvat novos decerpere flores,
Undè priùs nulli velarent tempora Musæ.

LUCRET. *de rerum naturâ.*

165

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis decimâ-tertiâ mensis Januarii, anno Domini M. DCC. LXXXIX.

M°. ANTONIO BOTTMAN, Doctore Medico, Præside.

An ex Anatomiâ possit demonstrari usus Vasorum lymphaticorum & Glandularum conglobatarum?

I.

GLANDULARUM conglobatarum, per totum corpus diffusarum, ac in unicum systema vasis coadunatarum lymphaticis, maximum subesse momentum in

œconomiâ animali, nullus ſanè dubitabit, qui conſideraverit quam generaliter animantia iſtis gaudeant organis. De illorum autem uſu ex inventione ad hanc uſque ætatem vix ſolliciti fuerunt Medici.

Pro corculis promovendo lymphæ circuitui dicatis glandulas habuit Malpighius conglobatas, quæ potiùs iſtius motui moras nectere viderentur ex diviſionibus iteratis quas ſubeunt has permeantia vaſa lymphatica. In illis glandulis ſpiritum allabenti lymphæ miſceri attenuantem & vivificum dixerunt gratuitò alii. Propiùs verum acceſſerunt qui dixerunt lympham humoris miſcelâ glandulosi dilui ac fieri fluxiliorem. Sed quâ ratione tacuerunt ignari?

Vaſis lymphaticis ab inteſtinorum caveis, ex textûs cellulis, à cutaneâ corporis peripheriâ, fluida reſorberi ac verſus cor revehi viderunt apprimè Hallerius, Monrous, Hunterus, Cruishant, &c. ſed glandularum utilitati conglobatarum vix aliquantulùm attendere.

In eo aberraſſe huc uſque mihi videntur Auctores quod de glandulis conglobatis aut vaſis lymphaticis ſeorsùm ſpectatis ſpectatis unicè ſolliciti, non animadverterint vaſcula lymphatica, glandulaſque conglobatas in unicum ſyſtema organicum per totum corpus diffuſum coadunari.

Aliam inſecutus ratiocinandi methodum, ut totius ſyſtematis lymphatico-glandulosi genuinum agnoſcerem uſum, meam hâc de re ſententiam Opuſculo propoſui Phyſiologico (1); in quo glandularum conglobatarum vaſorumque lymphaticorum uſus tàm inviɛtè, ni fallor, ac evidenter demonſtratur quam ſanguinis circuitus. Cùm verò difficilior juniori Medico præbeatur aſſenſus, imò & quandòque vix aliqua concedatur attentio; meum ſyſtema vernali idiomate propoſitum à pleriſque forſan ignoratur Medicinæ Profeſſoribus celebrium ſolas docere virorum doctrinas ſuperbis, dedignantibuſque ignotorum ideas juniorum, nondum ab obſcuritate emerſorum erectorumque ab extremis humillimiſque horiſontis Medici limitibus.

Nunc verò cùm judicium maturaverit plurium annorum ſtudium ac quietioris

(1) Nouvelles Recherches ſur l'Economie animale. p. 220 & ſuiv. A Paris, chez Didot, Gailleau, Méquignon &, Croullebois.

ætatis virilis meditationes juvenilis conceptibus imaginationis arriſerint; occaſionem nactus novam rurſus evulgandæ meæ opinionis idiomate toti genti Medicæ per Enropam ſparſæ communi, meas publicæ diſputationi lubens ſubjicio ideas, eâ ſanè ſpe non deluſus, ut quas probavit venerandæ ſemper mihi memoriæ Præceptor celeberrimus D. Delamure, Profeſſorum Medicinæ Monſpelienſium olim Decanus, eæ diſplicendæ non ſint ſapientiſſimis hujuſce Lycœi Magiſtris. Sic enim ex opinionum amœno conflictu in doctiſſimâ Scholâ nova lux affulget in quæſtionem inter Phyſiologicos maximè ſpectandam. Perbreviter itaque ex more Scholarum, meas exponam rationes.

I I.

PER totum corpus à capite ad genua, à cubito dextro ad ſiniſtrum, juxtà vaſorum directionem ſanguineorum ſparſas glandulas jamdudùm agnoverunt Anatomiſtæ conglobatas; ſuſpicantes has etiam ineſſe in ultimis corporum extremitatibus ac intrà cerebrum, ubi nondùm ſatis dilucidè fuerunt recognitæ. In unicum ſyſtema organicum videntur vaſculis coadunari lymphaticis, quæ ex membris remotiſſimis, ex extremâ cutis peripheriâ, ex viſcerum caveis, ex totius corporis cellulari compage nata, per haſce directa glandulas, intrà celluloſam iſtarum ſubſtantiam varias ſæpiùs ſubeunt diviſiones atque ſubdiviſiones, & dein in pauciores amplioreſque coaleſcunt truncos egreſſura; in majores ac majores colliguntur ſenſim ab extremis ad cor exporrecta, vaſculis parallela ſanguineis, uſque quò tandem in unicum canalem thoracicum, ciſternæ chyloſæ progeniem venæque ſubclaviæ humoris præterlabentis tributum avehentem confluxerint. Hic & illic ubique numeroſis inter ſe connexa retibus vaſculoſis.

Lacteo ſucco intrà ſuas cellulas acervato ex irrigantibus ſane ſecreto arteriolis numeroſiſſimis glandulæ turgeſcunt conglobatæ maximè in puello nondùm in lucem edito, & eò magis quò ab ortu propior, eò minùs contrà quò magis ad orcum properat heu! maturior homo, ità ut præ tenuitate diſpareant in extremâ confecto ſenectute.

Eductus ſic à præcipuâ humorum fabricâ (vaſculis ſcilicet ſanguineis) intrà glandulas parùm vegetas, naturam ſuam acidam ac cruditatem ſervat diutiſſimè humor iſte chiloſus, tenuis, aquoſus, iſtius puerperarum Coloſtri haud abſi-

milis, allabenti per lymphatica vaſa lymphæ renovandæ per quam aptiſſimus acervatuſque pro penuriæ temporibus.

III.

EFFORMATA ſcilicet ac perfecta intrà ſyſtematis ſanguiferi officinam lympha, in intimum partium exſudat textum, fibrillas inunctura refecturâque à conſumptione vitali ſingulas, ſicque ſubducitur nimiæ animaliſationis, imò & corruptionis imminenti periculo ex diutiori morà intrà ſanguinem vividiſſimum coctionis animalis fornacem. Ipſomet tamen vitæ progreſſu ſenſim alteratur lympha partium refectioni ſuperflua, per illarum textus agitata, alcaleſcentiæ proniſſima, ac degenerationi calcareæ per diſſipationem fluidi, oleoſique conſumptionem principii. Degenerationi iſtius alcalino-putridæ moras nectit provida natura per admixti intertritique adipis celluloſi rancorem loci calore exaltatum, ſicque indolem reficit conſervat lymphæ oleoſam. Bibulis intrà textum cellularem vaſorum lymphaticorum oſculis educit, intrà glandulas congoblatas ſucco lacteo vero chilo renovandam; iſtiuſque permixtione reducendam ad conſtitutionem minus animalem eò ſecuriùs quod in eoſdem præcipuos lymphaticorum truncos ac cætera lymphatica confluunt chilifera, altera lymphaticorum ſeries chilum poſt paſtum ac per abſentiam chili lympham ad cor revehentium.

IV.

PRÆTEREA ex omnibus corporis partibus in commune receptaculum pecquetianum aut canalem thoracicum confluentes ſucci lymphatici, viciſſim inter ſe permixti, peculiarem exuunt omnes conſtitutionem quâ ſpeciali illius iſtiuſve partis (oſſium, v. g. capillorum, muſculorum, &c.) Specificâ aſſimilantis coctione nutritioni fuerant adaptati, communem induunt lymphaticam qualem ferè habebant, dum è ſanguine fuerunt eliciti; adeòque iſti redeunt gratiores, quam ſi tot tamque diverſi ac heterogenei inundaviſſent. Tunc enim illius diſcraſiam nimium alterantes, humoris inſtar ſecretorii ablegati fuiſſent ac infeliciter deperditi.

Redeuntes è contrà, poſtquam generali miſcelâ ad communem reducti fuerunt naturam, poſtquam adipoſi rancoris unione indolem oleoſam partim recuperaverunt, poſtquam lacteo glandularum conglobatarum ſucco, affluentique

ex inteſtinis chilo fuerunt renovati, iſtâ mixtione quodam modo recrudeſcentes, minùs animales, jàm poſſunt in vaſis ſanguiferis novam impunè ſine ullo deſtructionis periculo pati coctionem, quâ agent imò ut rursùs ad ſtatum à quo recrudeſcentiâ ſuâ dieceſſerunt, reducantur lymphaticum, fiantque iterùm variis corporis partibus alibiles.

V.

SIC alterno iſto ex vaſis ſanguiferis intrà textum cellularem & ex textu per vaſa lymphatica glandulaſque conglobatas ad cor circuitu perennant diutiùs alendæ vitæ habiles ſucci nutritii, intrà vaſa ſanguinea cocti, in textum partium diffuſi ad nutritionem, reſorpti vaſculis lymphaticis ac recrudeſcentes, dum iſtis per glandulas evehuntur conglobatas, ſuccis nondùm animaliſatis intertriti per longiſſimos vaſorum lymphaticorum meandros. Antagoniſmum ergò quemdam ergà ſanguiferum ſyſtema humorum animaliſationi indeſinenter allaborans exercet organicum vaſorum lymphaticorum & glandularum conglobatarum ſyrma, humorum invigilans recrudeſcentiæ, & nimiæ animaliſationi eò feliciùs contranitens quò vegetiùs æquipollet.

V I.

RENOVANDIS impenſum ſuccis lymphaticis ad cor per lymphatica reducibus lacteum humorem glandularum conglobatarum novo poſt paſtum affluo ſuppleri probatur experimento quod ex inciſo canis lactantis ad hucdum, ſed diutino jejunio exſucci, thymo (glandulâ de genere conglobatarum,) nihil effluat primùm. Sed ſi poſteà lacteum præbeatur animali pabulum, brevi à paſtûs tempore vulnere thymi lac exſtillat.

V I I.

MEÆ Theſi nova ſuppeditat argumenta paralleliſmus quem affectant ubique vaſa lymphatica cum ſanguiferis. Etenim cautela quâ ſagax ac provida natura lympham è remotis per peculiaria hæcce vaſcula lymphatica reducit in ſubclaviam lævam, vitatque vicinioribus committere venis, ſubindicat ſanè rationem ineſſe vitandæ iſtius miſcelæ in cæteris ramis venoſis. Nonne cura quâ illi lymphæ ad ſanguinem per longiſſimos lymphaticorum vaſorum tramites redeunti crudos remiſcet ſuccos, demonſtrat ſcopum iſti conciliandæ cu-

jufdem recrudefcentiæ, priùfquam novæ per fanguiferum fyftema coctioni fubjiciatur ?

Noftræ opinioni novas probationes fuperadderent agnita huc ufque in œconomiâ animali glandularum per vitæ decurfum phenomena. Quare vegetius v. g. primis ætatis temporibus cum ætate decrefcat ac penè obliteratur glandularum conglobatarum fyftema ? Quare cum pubertate in puellis amabiliter mammæ fororiantur ? quarè dein intumefcunt per graviditatem, ac poft partum ? quare tunc à repreffâ excretione aut impedito per lochia alias-ve fecretiones effluxu lac versùs glandulas regurgitat conglobatas, nativa fucci lactei cola, acerbiffimaque caufat puerperis apoftemata ? Sed fingulorum iftorum explicatio phenomenorum Thefim ultrà limites fcholæ academicos augeret. Solutionis itaque cupidos ad meum remitto opufculum, & propero ad finem concludens :

Ergò ex Anatomiâ poteft demonftrari ufus glandularum conglobatarum & vaforum lymphaticorum.

Vive, vale. Si quid novifti rectius iftis,
Candidus imperti. Si non, his utere mecum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joan.-Nicol. CORVISART-DESMARETS, *Phifiol. & Pathol. ann. 1786-88 Profeffor, Anatomes & Chir. curfûs ab Illuft. M. A. Petit fundati Profeffor alter, utriufque Pharmaciæ Profeffor defignatus in ann. 1789-90.*

M. Jacobus DE WENZEL.

M Henricus-Hercules CHAMPAGNE-DU FRESNAY.

M. Petrus LASERVOLLE, *Chir. lat. id. Profeffor.*

M. Paulus-Auguftinus-Olivarius MAHON DE l'HOUSSAY, *Chirurgiæ gallico idiom. Profeffor.*

M. Stephanus CROCHET, *Chir. gall. idiom. an. 1785-86 Profeffor.*

M. Jacob. Ludov. ALLEAUME, *Artis Obftetriciæ ann. 1755-57, Chirurg. lat. idiom. annis 1761-62, Rei Herbariæ 1772-73 Profeffor, Salub. Facult. Decanus an. 1774-76.*

M. Claudius Francifc. GRANDCLAS, *Artis Obftetriciæ annis 1757-59, Chirurgiæ lat. idiomate ann. 1766-67 Profeffor.*

M. Ludov.-Alex. GERVAISE, *Chir. gal. id. an. 1756-57, Chir. lat. id. an. 1759-60 Profeffor, Bibliothecarius an. 1766-68.*

Proponebat Parifiis, HONORATUS VRIGNAULD, Nannetenfis apud Armoricos, Doctor Medicus Monfpelienfis, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parifienfis Baccalaureus, Thefeos Auctor.

A. R. S. H. 1789. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerfitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1789.